

ÕIGUSKANTSLER

Siseminister Ken-Marti Vaher
Siseministeerium
info@siseministeerium.ee

Teie 2.09.2011 nr 2-3/71-2
Õiguskantsler 24.10.2011 nr 6-1/111040/1105201

Lõppseisukoht

Lugupeetud härra Vaher

Minu poole pöördus avaldaja, kes tõstas küsimuse relvaseaduse (RelvS) § 36 lg 1 punkti 11 võimalikust vastuolust Eesti Vabariigi põhiseadusega.

Asjaolud ja menetluse käik

Avaldaja selgitas, et aastal 2005 karistati teda joobes mootorsõiduki juhtimise eest väärteokaristusega. Nimetatud karistust ei ole karistusregistrist avaldaja sõnutsi siiani kustutatud, kuna teda on vahepealse ajaperioodi jooksul korduvalt erinevate liiklusalaste rikkumiste (kehtestatud piirkiiruse ületamine; lahtise turvavööga sõitmine) eest väärteokorras karistatud.

Avaldaja leidis, et olukord, kus tema aastal 2005 toime pandud väärteo tõttu ei ole tal võimalik aastal 2011 relva soetamis- ning relvaluba saada, on ebarproportsionaalne ning seetõttu vastuolus Eesti Vabariigi põhiseadusega.

Pöördusin 21.07.2011 teabe nõudmisega nr 6-1/111040/1103812 Teie poole asjakohase teabe saamiseks.

Vastasite 02.09.2011 kirjaga nr 2-3/71-2 ning selgitasite seda, millistel põhjustel on peetud vajalikuks keelata nt mootorsõiduki juhtimisel alkoholi piirmäära ületamise eest väärteo korras karistatud isikult relva soetamis- või relvaloa saamine. Selgitasite vastuskirjas, et selliste inimeste, keda on karistatud väärteomenetluse korras nt mootorsõiduki juhtimise eest lubatud alkoholipiirmäära ületades, relva soetamis- ja relvaloa saamise keelamise eesmärk on vajadus vältida tulirelvade sattumist isikute kätte, kes ei suuda neid ohutult käidelda. Lisasite, et Teie hinnangul on arusaadav, et tulirelva ei saa ega tohi anda isikule, kelle puhul on varasemat käitumist silmas pidades põhjust arvata, et ta ei suuda käidelda tulirelva kõiki reegleid järgides sh pidada kinni keelust kanda relva joobeseisundis. Lisasite, et: "Üsna objektiivse hinnangu sellisele soodumusele annab isiku varasem käitumine. Kui isik on varem toime pannud samalaadse teo [...], siis on põhjendatud kahtlus, et isik võib ka edaspidi selliselt käituda."

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Minu esialgse hinnangu kohaselt on avaldusalusel juhul põhiküsimus selles, kas põhiseaduspärane on olukord, kus aastaid tagasi saadud väärteokaristus mootorsõiduki juhtimise eest alkoholi piirmäära ületades ei kustu, kuna kustumine on uute väärteokaristuste saamise tõttu katkenud ja seetõttu ei ole isikul võimalik soetamis- või relvaluba saada, kuigi hilisemalt saadud väärteokaristused iseenesest ei ole soetamis- või relvaloa saamist takistavad. Selline olukord võib minu esialgsel hinnangul olla inimeste Eesti Vabariigi põhiseaduses §-st 19 tuleneva vaba eneseteostuse õiguse ebaproportsionaalne riive.

06.10.2011 toimus Õiguskantsleri Kantseleis kohtumine Siseministeeriumi ametnikega. Kohtumisel arutati peamiselt RelvS § 36 lg 1 punktiga 11 seonduvat ning vajadust nimetatud sätet muuta.

Siseministeeriumi esindajad nõustusid minu esialgse seisukohaga RelvS § 36 lg 1 punkti 11 muutmise vajalikkuse osas. Samuti lisasid Siseministeeriumi esindajad, et kuna välja töötamisel on uus relvaseaduse terviktekst, on võimalik üle vaadata kõik kehtivas RelvS §-s 36 sisalduvad relva soetamis- või relvaloa andmisest keeldumise alused.

Õiguskantsleri seisukoht

Eeltoodud põhjustel ma ei pea vajalikuks kõnealuses küsimuses lõppseisuseisukoha kujundamist, kuna sisuliselt puudub vaidlus RelvS § 36 lg 1 punkti 11 täpsustamise vajalikkuse osas.

Lisaksin siiski, et nõustun Teie seisukohaga selles, et põhimõtteliselt on õigustatud keelata inimesele, keda on väärteo korras karistatud nt mootorsõiduki juhtimise eest alkoholi piirmäära ületades, relva soetamis- või relvaloa saamine.

Palun Teil mulle võimalusel kahe kuu jooksul käesoleva kirja kättesaamisest arvates teada anda, milliseid samme olete astunud või kavatsete astuda RelvS § 36 lg 1 punkti 11 muutmiseks.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder